

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Затверджено Вченою радою
(протокол № 24 від «29» 09 2022 р.)
Голова Вченої ради М. О. Фролов

Введено в дію наказом ректора
від «29» 09 2022 р. № 259

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ПРАВО»

Рівень вищої освіти: **третій (освітньо-науковий)**

Ступінь вищої освіти: **доктор філософії**

Галузь знань: 08 «Право»

Спеціальність: 081 «Право»

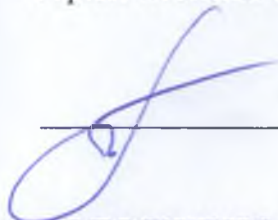
Кваліфікація: **доктор філософії в галузі «Право»**

зі спеціальності «Право»

Запоріжжя 2022

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ

Гарант освітньо-наукової програми

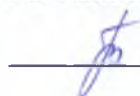

_____ Т.О. Коломоєць

ПОГОДЖЕНО

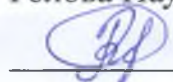
Завідувач відділу аспірантури і докторантури

_____ О. П. Єфіменкова

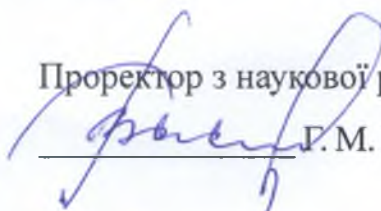
Начальник відділу моніторингу якості освіти і ліцензування

_____ М. А. Томченко

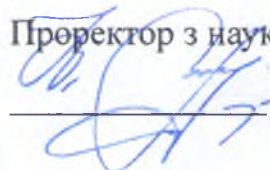
Голова Наукового товариства студентів, аспірантів і докторантів

_____ О. Р. Руднік

Проректор з наукової роботи

_____ Г. М. Васильчук

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____ Ю. О. Каганов

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (ступеня доктора філософії) «Право» з галузі знань 08 Право зі спеціальності 081 Право визначає передумови доступу до навчання; розкриває зміст освітньої та наукової складових підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти; зазначає обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії; містить перелік загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей та програмних результатів навчання; встановлює вимоги до проміжної та підсумкової атестації. Є основою для формування індивідуальних навчальних планів та індивідуальних планів наукової роботи здобувачів.

Освітньо-наукова програма розроблена відповідно до таких нормативних документів:

- Закон України [«Про вищу освіту»](#) від 01.07.2014 р. № 1556-VII;
- Закон України [«Про освіту»](#) від 05.09.2017 р. № 2145-VIII;
- Постанова КМУ від 23.11.2011 р. № 1341 [«Про затвердження Національної рамки кваліфікацій»](#);
- Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 [«Про затвердження галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»](#);
- Постанова КМУ від 30.12.2015 р. № 1187 [«Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»](#);
- Постанова КМУ від 23.03.2016 р. № 261 [«Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах \(наукових установах\)»](#);
- Постанова КМУ від 12.01.2022 р. № 44 [«Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти \(наукової установи\) про присудження ступеня доктора філософії»](#);
- Наказ МОН від 01.06.2016 р. № 600 [«Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти»](#);
- Наказ МОН України від 11.07. 2019 р. № 977 [«Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»](#);
- Наказ МОН від 30.04.2020 № 584 [«Про унесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти»](#).

Освітньо-наукова програма враховує сучасні тренди та рекомендації щодо розвитку третього рівня вищої освіти в Європейському просторі вищої освіти:

- Зальцбурзькі принципи – I (Salzburg-I). [Bologna Seminar «Doctoral Programmes for the European Knowledge Society» \(Salzburg, 3–5 February 2005\). Conclusions and Recommendations](#);
- Зальцбурзькі принципи – II (Salzburg-II). [Salzburg II Recommendations. European Universities' Achievements since 2005 in Implementing the Salzburg Principles. Brussels. European University Assosiation, 2010](#);
- Принципи інноваційної докторської підготовки (Principles for Innovative Doctoral Training). [Exploration of the implementation of the Principles for Innovative Doctoral Training in Europe: Final Report European Commission, DGRTD Reference: ARES \(2011\) 932978](#);
- Зальцбург – вперед (Salzburg Forward). [Doctoral Education – Taking Salzburg Forward. Implementation and New Challenges. Brussels, European University Assosiation, 2016](#);
- Сучасна докторська освіта в Європі: підходи та інституціональні структури. [Doctoral Education](#)

[in Europe Today: Approaches and Institutional Structures. Survey. Berlin, European University Association, 2019.](#)

Освітньо-наукова програма враховує досвід аналогічних програм українських та зарубіжних закладів вищої освіти, зокрема:

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;
Київського національного університету імені Тараса Шевченка;
Національного університету «Одеська юридична академія»;
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;
Ужгородського національного університету;
Інституту держави і права імені В.М. Корецького НАН України;
Інституту законодавства Верховної Ради України;
Львівського національного університету імені Івана Франка;
Вроцлавського університету (Республіка Польща)
Молдовського державного університету (Республіка Молдова)

Освітньо-наукова програма розроблена робочою групою у складі:

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, вчене звання, посада, основне місце роботи (навчання)
1.	Коломоєць Тетяна Олександрівна, гарант ОНП	доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, член-кореспондент НАПрН України, декан юридичного факультету Запорізького національного університету,
2.	Колпаков Валерій Костянтинович	доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри адміністративного та господарського права
3.	Бондар Олександр Григорович	доктор юридичних наук, професор, перший проректор
4.	Шарая Анна Анатоліївна	доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного та господарського права
5.	Пирожкова Юлія Володимирівна	доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри кримінального права та правосуддя,
6.	Макаренков Олексій Леонідович	доктор юридичних наук, професор, професор кафедри історії і теорії держави та права
7.	Верлос Наталя Володимирівна	доктор юридичних наук, професор, професор кафедри конституційного та трудового права
8.	Самойленко Георгій Валерійович	доктор юридичних наук, професор, професор кафедри цивільного права
9.	Галіцина Наталя Вікторівна	доктор юридичних наук, професор, професор кафедри конституційного та трудового права
10.	Свіденко Аліна Олексіївна	здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Рецензії та відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи (навчання), організація (об'єднання), яку представляє (при наявності)
<i>Заклади вищої освіти (наукові установи)</i>		
1.	Битяк Юрій Прокопович	доктор юридичних наук, професор, старший науковий співробітник Науково-дослідного інституту державного будівництва та місцевого самоврядування Національної академії правових наук України, дійсний член (академік) Національної академії правових наук України, Заслужений діяч науки і техніки
2.	Лученко Дмитро Валентинович	проректор з наукової роботи Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, доктор юридичних наук, професор
3.	Батанов Олександр Васильович	провідний науковий співробітник відділу конституційного права та місцевого самоврядування

		Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, доктор юридичних наук, професор
4.	Харитонов Євген Олегович	завідувач кафедри цивільного права НУ «Одеська юридична академія» член-кореспондент НАПрН України, доктор юридичних наук, професор
5.	Яновська Любов Іванівна	Директор Запорізького регіонального центру підвищення кваліфікації
6.	Szulerecka Joanna	Head of Didactics of Cuiavian University in Wocklawek
<i>Підприємства, організації</i>		
7.	Стеценко Семен Григорович	суддя Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду, Заслужений діяч науки і техніки України, член-кореспондент НАПрН України, доктор юридичних наук, професор
8.	Дніпров Олексій Сергійович	Керівник Апарату Офісу Президента України, доктор юридичних наук
9.	Сидельніков Олександр Дмитрович	Національний менеджер проєктів у сфері верховенства права і прав людини Координатора проєктів ОБСЄ в Україні, кандидат юридичних наук
10.	Куц Андрій В'ячеславович	Віце-президент Запорізької торгово-промислової палати, кандидат юридичних наук
<i>Випускники освітньо-наукової програми або програми, що їй передувала</i>		
11.	Шумейко Іван Павлович	адвокат Запорізької обласної колегії адвокатів, випускник 2016 року, доктор філософії у галузі «Право»
12.	Кремова Дар'я Сергіївна	член Ради молодих вчених Запорізького національного університету, випускник ОНП 2020 року, доктор філософії у галузі «Право», викладач кафедри адміністративного та господарського права Запорізького національного університету

1. Профіль освітньо-наукової програми зі спеціальності 081 Право

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Запорізький національний університет, юридичний факультет
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Право
Тип програми	освітньо-наукова
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Ступінь вищої освіти	доктор філософії
Галузь	08 Право
Спеціальність	081 Право
Освітня кваліфікація	доктор філософії з права
Професійна кваліфікація	не присвоюється
Кваліфікація в дипломі	доктор філософії у галузі «Право» зі спеціальності «Право»
Тип диплома та обсяг освітньо-наукової програми	диплом доктора філософії, одиничний термін навчання – 4 роки (у т.ч. освітня складова – 2 роки) освітня складова: 60 кредитів ЄКТС наукова складова: проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації; публікація статей за темою дисертації
Наявність акредитації	сертифікат про акредитацію освітньої програми від 04.10.2021 р. № 2359 Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти
Цикл/рівень	FQ-EHEA – третій цикл EQF-LLL – 8 рівень НРК України – 8 рівень
Передумови	для здобуття освітнього ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 Право можуть вступати особи, які здобули освітній ступінь магістра зі спеціальностей 081 Право або 261 Міжнародне право.
Форми здобуття освіти	денна, заочна, вечірня
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньо-наукової програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньо-наукової програми	http://phd.znu.edu.ua
2. Мета освітньо-наукової програми	
підготувати висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців з права з інноваційним мисленням, спроможних здійснювати ефективну правотворчу, правозастосовну, проектну, експертно-консультативну діяльність, орієнтовану на європейські цінності та демократичні стандарти, а також здатних здійснювати фундаментальні й прикладні наукові дослідження та педагогічну діяльність	

3. Характеристика освітньо-наукової програми	
Предметна область	<p>Об'єкт діяльності: комплексні проблеми і дослідницькі проекти в галузі права, ефективність їх дослідження і розв'язання для поступу юридичної науки, творення права та правозастосування; методологічні підходи і методи науково-правових досліджень, стратегії міждисциплінарного дослідження.</p> <p>Цілі навчання: набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі права, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та вдосконалення творення права та правозастосування.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: комплекс доктрин, теорій, принципів, методів, концепцій, понять, категорій, підходів до творення, застосування та тлумачення права як універсального способу регулювання суспільних відносин; функціонування і трансформація правових вчень та ідей.</p> <p>Методи, методика та технології: методологічні підходи сучасної юридичної науки, сучасні методики викладання права, сучасні цифрові технології.</p> <p>Інструменти та обладнання: комунікаційне обладнання, інформаційні засоби, що застосовуються у професійній діяльності.</p>
Орієнтація освітньо-наукової програми	<p>академічна – відповідно до Міжнародної стандартної класифікації освіти (ISCED 2011 / UNESCO)</p> <p>прикладна орієнтація. Дослідження у предметній області присвячені вирішенню актуального наукового завдання, результати якого характеризуються науковою новизною, теоретичним та практичним значенням для розвитку правової науки</p>
Основний фокус освітньо-наукової програми	<p>освітньо-наукова програма базується на сучасних наукових дослідженнях у галузі 08 Право зі спеціальності 081 Право та встановлює необхідний рівень теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності в області права, оволодіння методологією наукової та методикою педагогічної діяльності у закладі вищої освіти, а також проведення здобувачем власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p> <p>Ключові слова: право, верховенство права, правова культура, правотворення, правозастосування, права людини</p>
Особливості освітньо-наукової програми	<p>1. Поглиблена практично орієнтована академічна і наукова підготовка: з основ європейської проектної культури із залученням здобувачів до вже діючих груп виконавців проектів МОН України, грантів програми Erasmus+ напряму Жан Моне; з іноземної мови, в т. ч. й академічної, із залученням закордонних</p>

	<p>фахівців та можливістю складання міжнародного екзамєну Pearson Tests of English;</p> <p>2. Поступове розширення сфери наукових досліджень та їх синхронізація з потребами регіональних стейкхолдерів.</p> <p>3. Системний підхід у підготовці докторів філософії, який полягає в : оволодінні академічним письмом з вивченням унікального авторського навчального курсу; формуванні культури академічної доброчесності здобувачів з використанням результатів участі ЗНУ у Проекті сприяння академічній доброчесності в Україні SAIUP.</p> <p>4. Гарантовані індивідуальні навчальні та наукові траєкторії здобувачів; доступ до міжнародного та вітчизняного, освітнього та наукового середовища, власних та партнерських ресурсів (НАПрН України та її структурні підрозділи, в т.ч. й ті, що функціонують на базі ЗНУ, Конституційного Суду України, Верховного Суду, органів державної влади, місцевого самоврядування, вітчизняних і зарубіжних ЗВО, Центру українсько-європейського наукового співробітництва, громадських правничих професійних організацій тощо).</p>
4. Академічні права та працевлаштування випускників	
Академічні права випускників	здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих
Працевлаштування випускників	посади наукових і науково-педагогічних працівників в наукових установах і закладах вищої освіти, а також юридичних особах публічного та приватного права
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Освітньо-науковий процес здійснюється на засадах колегіальності, професійності, відповідальності, високої академічної культури та академічної доброчесності.</p> <p>Викладання здійснюється з використанням традиційних та інтерактивних методів та технологій спрямованих на проблемноорієнтоване навчання, самонавчання, навчання на основі досліджень.</p> <p>Навчання здійснюється з метою розвитку інтелектуальної самостійності здобувачів, набуття навичок soft skills.</p> <p>Педагогічні навички набуваються під час практичних занять з курсу «Педагогічні технології в системі вищої освіти» та проходження педагогічної практики.</p> <p>Емпірична складова дослідження базується на матеріалі, сформованому у процесі дослідницької практики на базі наукових установ, органів публічної влади, підприємств, установ, організацій відповідно до обраного здобувачем наукового напряму та теми дослідження.</p> <p>Отримані знання та компетентності закріплюються під час виконання наукового дослідження та публічного захисту його результатів.</p>
Оцінювання	Оцінювання здійснюється у вигляді поточного та

	підсумкового контролю (заліки, екзамени), проміжної атестації, підсумкової атестації у формі захисту дисертації.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері права, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК3. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК4. Здатність розробляти проекти та управляти ними. ЗК5. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері права на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.
Спеціальні предметні компетентності (фахові)	СК1. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері права та дотичних до нього міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей. СК2. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень українською та іноземною мовами, глибоке розуміння іншомовних наукових текстів за напрямом досліджень. СК3. Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій. СК4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті. СК5. Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати міждисциплінарних наукових досліджень у сфері права, оцінювати сучасний стан і тенденції розвитку юридичної науки, законодавства та практики його застосування. СК6. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері права, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень. СК7. Здатність здійснювати доктринальне тлумачення норм національного та міжнародного права, моделювати оптимальні варіанти вирішення складних проблем, прогнозувати їх правові наслідки. СК8. Здатність здійснювати експертну діяльність у сфері права.
7. Програмні результати навчання	
РН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень з права, отримання нових знань та здійснення інновацій.	
РН2. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми права державною та іноземною мовами,	

<p>оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.</p> <p>РН3. Ефективно застосовувати у фаховій діяльності знання інститутів права, історії світової та вітчизняної правової думки, а також основних напрямів та провідних тенденцій у сучасному розвитку права.</p> <p>РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.</p> <p>РН5. Планувати і виконувати теоретичні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.</p> <p>РН6. Глибоко розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці.</p> <p>РН7. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.</p> <p>РН8. Розробляти та реалізовувати наукові та інноваційні проєкти, які дають можливість створити нове цілісне знання, законопроектну та правозастосовчу практику і розв'язувати значущі наукові правові проблеми з врахуванням соціально-управлінських, соціально-економічних, екологічних та соціально-психологічних аспектів.</p> <p>РН9. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері права, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.</p> <p>РН10. Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.</p>

8. Ресурсне забезпечення реалізації освітньо-наукової програми

Кадрове забезпечення	<p>Гарант освітньо-наукової програми – Коломоєць Т.О. доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, член-кореспондент НАПрН України, декан юридичного факультету.</p> <p>Кадрове забезпечення освітньо-наукової програми формують штатні працівники, які мають науковий ступінь, вчене звання, підтверджений рівень наукової та професійної активності, професіонали-практики, а також гостьові іноземні фахівці (Hosting Professors).</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Доступ до усіх ресурсів навчально-наукового середовища ЗНУ, в тому числі для осіб з особливими потребами.</p> <p><i>Навчальні корпуси</i> підключені до високошвидкісного Інтернету, у тому числі Wi-Fi, обладнані сучасними аудиторіями та комп'ютерними класами, зокрема наявна спеціалізована мультимедійна аудиторія для аспірантів (Зала європейських студій), яка використовується для очного та дистанційного проведення навчальних занять, наукових заходів, захистів дисертацій тощо.</p> <p>Для <i>наукової роботи</i> використовується ресурси навчальних</p>

	<p>лабораторій криміналістики, проблем нормотворчості та правозастосування, Навчально-наукової лабораторії лінгвістики і права, а також Навчально-наукової лабораторії дослідження проблем службового права НАПрН України, Навчально-наукового центру спортивного права Науково-дослідного інституту приватно права та підприємництва Ф. Бурчака НАПрН України (існують на базі ЗНУ і перебувають у подвійному підпорядкуванні), за договорами про співпрацю ресурси партнерів.</p> <p><i>Соціально-побутова інфраструктура</i> включає мережу гуртожитків з достатньою кількістю місць, комбінат харчування, спортивний клуб, центр культури, кабінет психолога, спортивно-оздоровчий табір, коворкінг-центр, стадіон та ін.</p>
<p>Інформаційне та методичне забезпечення</p>	<p>Фонди Наукової бібліотеки ЗНУ в т.ч. репозитарій електронних текстових робіт, система наукових та академічних показників «СИНАП ЗНУ», доступ до наукових баз даних Scopus, Web of Science, EBSCO EP Package Standard, Statista, ресурсів видавництв Springer (Springer Nature (з 1997 р.), Springerlink`s ebook collection – Education платформи Springerlink), Wiley (Wiley Online library), а також на підставі договорів про співпрацю до ресурсів партнерів (НАПрН України, вітчизняних та зарубіжних ЗВО, органів публічної влади, Центру Українсько-Європейського наукового співробітництва.</p> <p>Навчальні матеріали дисциплін розміщено на електронній платформі забезпечення навчання Moodle ЗНУ</p> <p>Інформація щодо <i>організації навчання</i> здобувачів розміщена на сайті ЗНУ (https://www.znu.edu.ua/) та веб-сторінках його структурних підрозділів, зокрема відділу аспірантури і докторантури (http://phd.znu.edu.ua/); навчально-методичні матеріали навчальних дисциплін (робочі програми, силабуси, презентації лекцій, методичні рекомендації, завдання для поточного та підсумкового контролю тощо) розміщені на сторінках відповідних дисциплін у системі електронного забезпечення навчання Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/); професійні групи (у ФБ, Telegram та ін.) та специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення ОНП.</p> <p>Для <i>наукової роботи</i>, пошуку наукової літератури застосовуються інформаційні ресурси наукової бібліотеки: сайт (http://library.znu.edu.ua/) та мобільний додаток LibClient (http://library.znu.edu.ua/2381.ukr.html); забезпечується доступ до ресурсів провідних світових видавництв Elsevier, Springer Nature, De Gruyter, Wiley та баз даних, у тому числі до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science та повнотекстових ScienceDirect, SpringerLink. До послуг здобувачів також інституційний репозитарій (https://dspace.znu.edu.ua/xmlui/), система наукових</p>

	<p>та академічних показників СИНАП (https://scientific-rating.znu.edu.ua/); сайти наукових фахових видань ЗНУ (https://web.znu.edu.ua/NIS/588.ukr.html); запрошення на конференції (http://sites.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news%2Fview&site_id=19&category_id=84).</p> <p><i>Для педагогічної підтримки та залучення здобувачів до академічної спільноти створено та підтримуються професійні групи у Facebook: «Аспірантура і докторантура ЗНУ» (https://www.facebook.com/groups/1430909570544926/), «European Project Culture» (https://www.facebook.com/groups/213037885939700), Telegram-канали для здобувачів відповідних років навчання</i></p>
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Здійснюється на підставі договорів про співпрацю з Національним юридичним університетом імені Ярослава Мудрого, Національним технічним університетом «Дніпровська політехніка», Хмельницьким університетом управління та права імені Леоніда Юзькова, Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича, Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова, Університетом митної справи та фінансів, Київським національним університетом імені Тараса Шевченка</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Забезпечується в т.ч. на підставі договорів про співпрацю (освітньо-наукове стажування, кредитна мобільність тощо) з Куявським університетом у Вроцлавіку (Польща), Вроцлавським університетом (Польща), Європейським інститутом післядипломної освіти (Словаччина), Молдовським державним університетом (Республіка Молдова) тощо, системної співпраці з Центром Українсько-Європейського наукового співробітництва (в Європейському університеті Віадріна у Франкфурті (Німеччина) тощо.</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>можливе за умови володіння українською мовою на рівні не нижче B2</p>

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Освітня складова освітньо-наукової програми

Код навч. дисц.	Компоненти освітньо-наукової програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Обов'язкові компоненти освітньо-наукової програми			
1.1. Цикл загальної підготовки			
OK1	Практичний курс іноземної мови для викладача-дослідника	9	екзамен
OK2	Критичне мислення та філософське усвідомлення світу	3	екзамен
OK3	Педагогічні технології в системі вищої освіти (з фаховим модулем)	3	залік
OK4	Дослідницько-інноваційна діяльність	3	екзамен
OK5	Основи європейської проектної діяльності	3	екзамен
OK6	Академічне письмо та академічна доброчесність	3	залік
OK7	Риторика та публічні виступи	3	залік
1.2. Цикл професійної підготовки			
OK8	Практика педагогічна	3	залік
OK9	Практика дослідницька	3	залік
OK10	Сучасні концепції та доктрини розвитку публічного права	3	екзамен
OK11	Методологічні традиції та перспективні тенденції розвитку приватного права	3	екзамен
OK12	Антропологічні основи сучасних правових теорій	3	залік
OK13	Адаптація вітчизняної правової системи до права ЄС	3	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		45	
2. Вибіркові компоненти освітньо-наукової програми			
	Вибіркова дисципліна № 1	3	залік
	Вибіркова дисципліна № 2	6	залік
	Вибіркова дисципліна № 3	6	залік
Загальний обсяг вибіркового компонентів:		15	
Загальний обсяг освітньо-наукової програми		60	

2.2. Наукова складова освітньо-наукової програми

Наукова складова освітньо-наукової програми включає: роботу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії над власним науковим дослідженням у формі дисертації, підготовку виступів на наукових конференціях, семінарах, «круглих столах» та інших наукових заходах, написання наукових статей і тез наукових доповідей для вітчизняних видань, підготовку публікацій для оприлюднення у міжнародних виданнях, а також інші можливі види наукової діяльності, в яких аспірант реалізовує набуті знання, вміння та навички у сфері проведення наукових досліджень та запровадження отриманих результатів у практичну площину.

Наукова робота здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється за індивідуальним планом наукової роботи під керівництвом наукового керівника. Цей індивідуальний план погоджується з науковим керівником та затверджується вченою радою ЗНУ протягом двох місяців із дня зарахування особи до аспірантури. У згаданому документі визначаються зміст, обсяги, строки виконання наукової роботи та захисту дисертації протягом перебування здобувача в аспірантурі НДІ ВПЗ. Індивідуальний план роботи є обов'язковим до виконання здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії і є свідченням рівня успішності реалізації запланованої наукової роботи.

Основні тематичні напрями наукової діяльності здобувачів наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності «081-Право» визначаються відповідно до пріоритетних напрямів розвитку правової науки України визначених відповідно до Стратегії розвитку наукових досліджень національної академії правових наук України на 2021-2025 роки (http://www.aprnu.kharkiv.org/doc/strategiya_2021.pdf) та відповідно релевантності наукових досліджень здобувачів та потенційних наукових керівників.

Орієнтовний перелік напрямків наукових досліджень

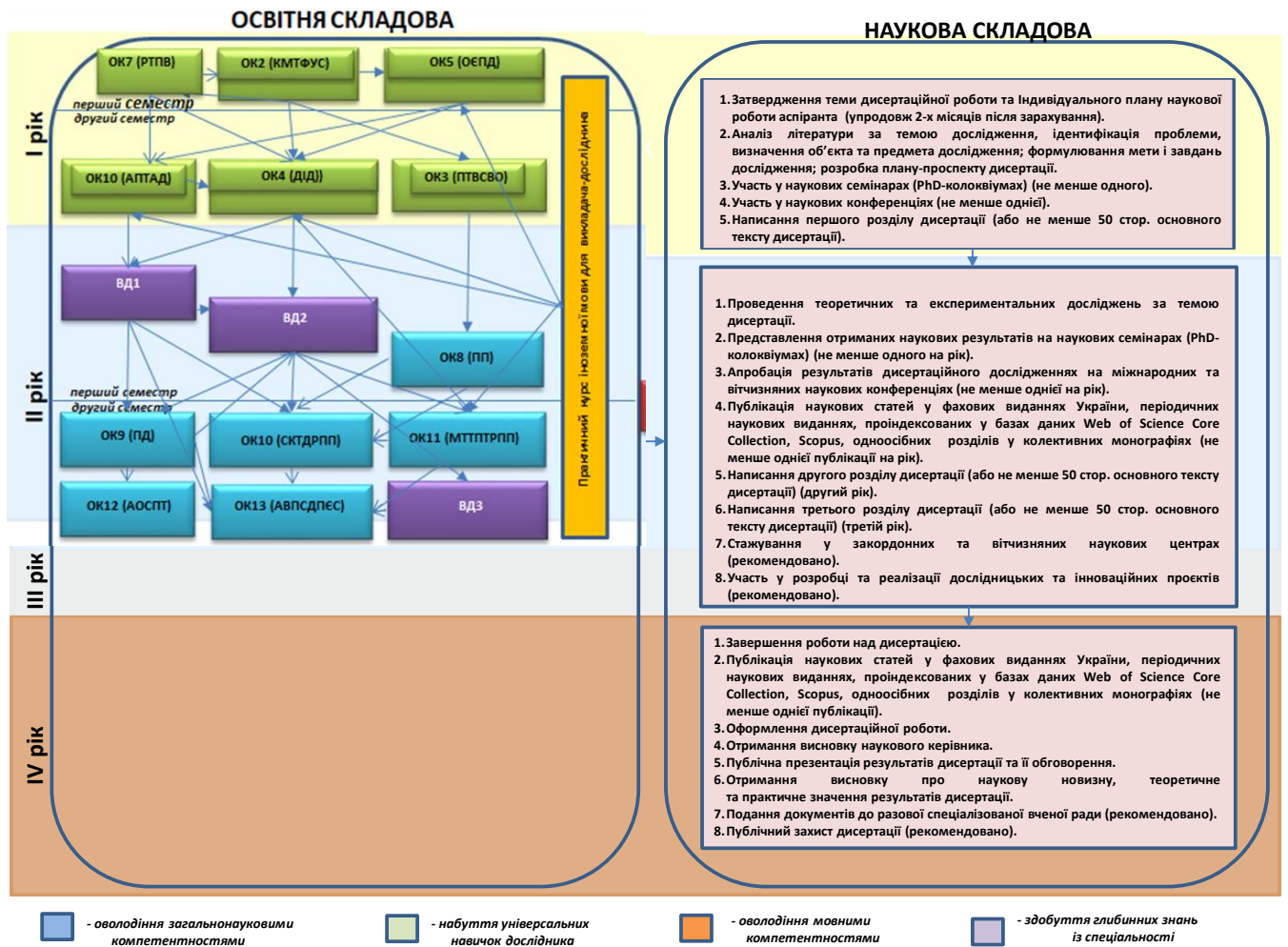
1. Міжнародні стандарти та державно-юридичні засоби забезпечення прав людини в Україні.
2. Рішення Європейського суду з прав людини в механізмі забезпечення та захисту прав і свобод людини та громадянина.
3. Вплив практики Суду Європейського Союзу на дотримання державою прав, свобод та інтересів людини.
4. Бізнес і права людини. Правові засоби захисту прав людини від порушень з боку бізнесу.
5. Обмеження та захист прав людини в умовах пандемії, збройних конфліктів.
6. Новітні права людини: дискусійні питання. Біоетика, генна інженерія та репродуктивні права.
7. Проблеми належного соціального забезпечення людини та гарантії реалізації її прав.
8. Юридичні гарантії забезпечення прав людини на безпечне для життя і здоров'я довкілля.
9. Пошук та забезпечення балансу публічних інтересів держави та прав, свобод та інтересів людини.
10. Удосконалення правових механізмів реформування сфери охорони здоров'я на засадах сучасних тенденцій балансу прав людини та публічних інтересів.
11. Проблеми збереження національної правової ідентичності в умовах процесу глобалізації та регіональної інтеграції.
12. Проблеми наближення законодавства України до права ЄС відповідно до Угоди про Асоціацію між Україною та Європейським Союзом.
13. Європейська традиція права як чинник модернізації правової системи України.
14. Права і свободи людини в умовах поглиблення інтеграційних процесів.
15. Доктринальне забезпечення законодавчого регулювання адміністративної процедури
16. Удосконалення правового регулювання функціонування публічної служби в Україні
17. Удосконалення адміністративно-правового регулювання у сфері участі громадян в управлінні

- державними справами
18. Правове забезпечення реформи публічного адміністрування на місцевому і регіональному рівнях.
 19. Розвиток публічного адміністрування в Україні в умовах цифровізації.
 20. Правове забезпечення розмежування повноважень органів державної влади.
 21. Удосконалення адміністративної діяльності суб'єктів владних повноважень.
 22. Дослідження актуальних проблем систематизації та кодифікації екологічного, земельного та аграрного законодавства.
 23. Актуальні проблеми використання, відтворення та охорони природних ресурсів і комплексів (земель, вод, надр, рослинного та тваринного світу, природних ресурсів виключної (морської) економічної зони і континентального шельфу України).
 24. Дослідження актуальних проблем відносин власності на землю.
 25. Розробка економіко-правового механізму використання та охорони земель.
 26. Актуальні проблеми реформування земельного законодавства.
 27. Публічне адміністрування у сфері обороноздатності держави в умовах воєнного стану.
 28. Пріоритетні напрямки правового регулювання відносин в умовах воєнного стану в Україні.
 29. Правове забезпечення реалізації Плану відновлення України (Національної програми). У післявоєнний період.
 30. Євроінтеграційні прагнення України: механізм їх правової реалізації.

№	Перелік та обсяг запланованих видів робіт	Терміни і форми контролю
1. Перший рік навчання		
1.1	Затвердження теми дисертаційної роботи та індивідуального плану наукової роботи аспіранта (упродовж 2-х місяців після зарахування)	напіврічна та річна атестації
1.2	Аналіз літератури за темою дослідження, ідентифікація проблеми, визначення об'єкта та предмета дослідження; формулювання мети і завдань дослідження; розробка плану-проспекту дисертації	
1.3	Участь у наукових семінарах (PhD-колоквіумах) (не менше одного)	
1.4	Участь у наукових конференціях (не менше однієї)	
1.5	Написання першого розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту дисертації)	
2. Другий рік навчання		
2.1	Проведення теоретичних та експериментальних досліджень за темою дисертації	напіврічна та річна атестації
2.2	Представлення отриманих наукових результатів на наукових семінарах (PhD-колоквіумах) (не менше одного)	
2.3	Апробація результатів дисертаційного дослідження на міжнародних та вітчизняних наукових конференціях (не менше однієї)	
2.4	Публікація наукових статей у фахових виданнях України, періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором), одноосібних розділів у колективних монографіях (не менше однієї публікації)	

2.5	Написання другого розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту дисертації)	
2.6	Стажування у закордонних та вітчизняних наукових центрах (рекомендовано)	
2.7	Участь у розробці та реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів (рекомендовано)	
3. Третій рік навчання		
3.1	Проведення теоретичних та експериментальних досліджень за темою дисертації	напіврічна та річна атестації
3.2	Представлення отриманих наукових результатів на наукових семінарах (PhD-колоквіумах) (не менше одного)	
3.3	Апробація результатів дисертаційного дослідження на міжнародних та вітчизняних наукових конференціях (не менше однієї)	
3.4	Публікація наукових статей у фахових виданнях України, періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором), одноосібних розділів у колективних монографіях (не менше однієї публікації)	
3.5	Написання третього розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту дисертації)	
3.6	Стажування у закордонних та вітчизняних наукових центрах (рекомендовано)	
3.7	Участь у розробці та реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів (рекомендовано)	
4. Четвертий рік навчання		
4.1	Завершення роботи над дисертацією	напіврічна та річна атестації; попередня експертиза дисертації (публічна презентація)
4.2	Публікація наукових статей у фахових виданнях України, періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором), одноосібних розділів у колективних монографіях (не менше однієї публікації)	
4.3	Оформлення дисертаційної роботи	
4.4	Отримання висновку наукового керівника	
4.4	Проведення попередньої експертизи дисертації (публічна презентація)	
4.5	Отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації	
4.6	Подання документів до вченої ради (рекомендовано)	
4.5	Публічний захист дисертації у разовій спеціалізованій раді (рекомендовано)	

2.3 Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форма атестації здобувачів	Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації.
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, яке пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері права або на її межі з іншими спеціальностями і передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або практики творення права та правозастосування . Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти (наукової

	установи). Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії повинна мати обсяг основного тексту 10 авторських аркушів. Вимоги щодо оформлення дисертації встановлюються МОН України.
Вимоги до публічного захисту дисертації	Вимоги до порядку подання, попередньої експертизи, у тому числі перевірки на плагіат, та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді, а також її оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗНУ визначаються Положенням про присудження наукового ступеня доктора філософії у Запорізькому національному університеті (http://phd.znu.edu.ua/page/legal/2022_znu_pol_pro_zakhist_PhD__1_.pdf)

4. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Відповідно до стратегії розвитку Запорізького національного університету 2018-2022 р. одним із основних завдань за напрямками діяльності ЗНУ є впровадження й удосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освітніх послуг та освітньої діяльності, а також системи управління університетом.

В ЗНУ створено освітнє середовище, в якому здобувачі третього (освітньо-наукового рівня) працюють в повній включеності у процес наукового пошуку та взаємодії з науковим керівником, колегами-дослідниками, наукові інтереси яких, стосуються суміжних тем, представниками наукових шкіл. ЗНУ забезпечує можливості для виконання і апробації результатів наукових досліджень здобувачів та створює умови для їх долучення до міжнародної академічної спільноти.

4.1 Моніторинг та перегляд освітніх програм

Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм провадиться відповідно до локальних нормативних документів ЗНУ. Процедура розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регламентуються Положенням про освітньо-наукові програми підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти (ступеня доктора філософії) Запорізького національного університету.

Моніторинг та перегляд освітніх програм має на меті забезпечення взаємозв'язку між змістом навчання (освітня складова) та дослідженням здобувачів наукового ступеня доктора філософії (наукова складова).

До проведення моніторингу залучаються провідні фахівці факультету, роботодавці, випускники, здобувачі. За результатами моніторингу оновлюються освітньо-наукові програми і навчальні плани.

Здобувач є не тільки замовником освітньої послуги, а й партнером у визначенні вектору наукового пошуку, розвитку наукових шкіл, якісного становлення його як дослідника і викладача під керівництвом наукового керівника.

В ЗНУ запроваджене щосеместрове опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу та якості викладання навчальних дисциплін. Опитування проводиться за допомогою он-лайн сервісів в системі електронного забезпечення навчання ЗНУ MOODLE. Результати опитування обов'язково враховуються при перегляді існуючих та формуванні них

освітніх програм усіх рівнів.

4.2 Підвищення кваліфікації-педагогічних працівників

Згідно з п. 1.6 Положення «Про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників Запорізького національного університету» ЗНУ забезпечує підвищення кваліфікації та стажування НПП не рідше одного разу на п'ять років із збереженням середньої заробітної плати. Положення регулює усі формальні аспекти підвищення кваліфікації, в му числі професійного розвитку викладачів.

ЗНУ створює умови для підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників як в Україні, так і за кордоном. При цьому НПП можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами, видами. Зокрема формами підвищення кваліфікації є: інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на виробництві тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись. Основними видами підвищення кваліфікації є: навчання за програмою підвищення кваліфікації; стажування; участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо; наукове стажування; інформальна освіта; здобуття наукового ступеня участь в програмах академічної мобільності.

4.3 Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом

В ЗНУ функціонує єдина система електронного забезпечення навчання ЗНУ MOODLE, а також єдина інформаційна система управління «Документообіг». В усіх навчальних корпусах забезпечений доступ до мережі Інтернет завдяки технології Wi-Fi.

Автоматизація основних функцій управління освітнім процесом запроваджено на базі системи управління освітнім процесом АС Деканат», «Ректорат».

Інформаційне забезпечення включає доступ до он-лайн бібліотеки ЗНУ, електронних баз даних, (у т.ч. міжнародних наукометричних баз (Scopus, Web of Science та ін.) та інших електронних бібліотечних ресурсів

4.4 Публічність інформації про освітні програми

З метою забезпечення інформаційної відкритості ЗНУ та виконання вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про доступ до публічної інформації» на офіційному сайті Університету створений спеціальний розділ «Публічна інформація» в якому зібрані посилання на всі публічні документи або інформацію.

Повний текст ОНП, НП, силабуси, робочі програми, Правила прийому до ЗНУ розміщені на офіційних веб-ресурсах ЗНУ та відділу аспірантури та докторантури, а також на цих ресурсах відбувається громадське обговорення проєктів ОНП відповідно до п.9.2 Методичних рекомендацій для експертів Національного агентства щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми».

4.5 Академічна доброчесність запобігання та виявлення

Забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу регламентується «Кодексом академічної доброчесності Запорізького національного університету».

Органом, що здійснює контроль за дотриманням академічної доброчесності учасниками

освітнього процесу є Рада з академічної доброчесності. Факти порушення науковими, педагогічними, науково-педагогічними працівниками та особами, що навчаються, норм Кодексу виносяться на розгляд Ради з академічної доброчесності. За порушення норм академічної доброчесності наукові, педагогічні та науково-педагогічні працівники можуть бути притягнуті до моральної, дисциплінарної, адміністративної відповідальності відповідно до нормативних і розпорядчих документів, норм законодавства України.

Для запобігання та виявлення плагіату в наукових дослідженнях працівників та здобувачів вищої освіти в ЗНУ діє система запобігання та виявлення плагіату з широким використанням спеціалізованого програмного обладнання. В межах проекту сприяння академічній доброчесності встановлені партнерські відносини та підписаний договір про співпрацю з ТОВ «Плагіат» Unicheck, яка надає можливість перевіряти роботи на плагіат та взаємні цитування.

6. Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам освітньо-наукової програми

	ПРН-1	ПРН-2	ПРН-3	ПРН-4	ПРН-5	ПРН-6	ПРН-7	ПРН-8	ПРН-9	ПРН-10
OK1		+								
OK2				+	+					
OK3			+			+			+	
OK4	+	+		+	+	+	+			
OK5				+	+	+		+		
OK6		+		+						+
OK7		+								
OK8						+			+	
OK9	+			+			+			+
OK10			+		+	+		+		+
OK11			+		+	+		+		+
OK12			+		+	+		+		+
OK13			+		+	+		+		+

Зміни та доповнення до освітньо-наукової програми

Перелік внесених змін/доповнень	Протоколи ініціаторів змін	Протоколи вченої ради
Оновлення нормативно-правової бази для підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти	Протокол засідання кафедри адміністративного та господарського права, № 11 від 27.07.2022 року; Протокол засідання Ради роботодавців юридичного факультету ЗНУ, протокол № 6, від 28.07.2022 року; Протокол засідання НТСАДВМ юридичного факультету, протокол № 12, від 29.07.2022 року.	Протокол Вченої ради юридичного факультету № 12 від 03.08.2022 року (позачергове засідання)
Оновлення Орієнтовного переліку напрямків наукових досліджень з урахуванням Пріоритетних напрямків наукових досліджень, затверджених Постановою Загальних зборів НАПрН України від 26.03.2021 р. № 12-21, Плану відновлення України (Національної програми)	Протокол засідання кафедри адміністративного та господарського права, № 11 від 27.07.2022 року; Протокол засідання Ради роботодавців юридичного факультету ЗНУ, протокол № 6, від 28.07.2022 року; Протокол засідання НТСАДВМ юридичного факультету, протокол № 12, від 29.07.2022 року.	Протокол Вченої ради юридичного факультету № 12 від 03.08.2022 року (позачергове засідання)
Оновлення розділів ОНП «Програмні	Протокол	Протокол Вченої

<p>компетентності», «Програмні результати навчання» з урахуванням Проекту Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 Право для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та результатів його громадського обговорення</p>	<p>засідання кафедри адміністративного та господарського права, № 11 від 27.07.2022 року; Протокол засідання Ради роботодавців юридичного факультету ЗНУ, протокол № 6, від 28.07.2022 року; Протокол засідання НТСАДВМ юридичного факультету, протокол № 12, від 29.07.2022 року.</p>	<p>ради юридичного факультету № 12 від 03.08.2022 року (позачергове засідання)</p>
---	--	--